

Tillstånd och upplysning
Lena Hansson**Delgivningskvitto****BESLUT**Datum
2014-04-01
Er referens
2014/6698Diariernr
06.1.2a-H14-02900
AktnrLantbrukarnas Riksförbund (LRF)
att: Sunita Hallgren
105 33 Stockholm**Beslut angående ansökan om dispens på växtskyddsområdet****1 Beslut**

Kemikalieinspektionen (KemI) bifaller del av ansökan om dispens för att släppa ut växtskyddsmedlet Curatio med det verksamma ämnet kalciumpolysulfid på den svenska marknaden för begränsad och kontrollerad användning. Dispensen gäller för användning mot svamp och kvalster i ekologiska yrkesmässiga odlingar av äpple och päron.

Dispensen gäller från och med 2 april 2014 till och med 31 juli 2014 och med följande villkor:

	Äpple och päron på friland/ skorv
Behandlingsmetod	Spruta anpassad för fruktodling (t.ex. fläktspruta eller tunnelspruta)
Utvecklingsstadium (BBCH)/Säsong (min-max)	Före blomning (motsvarande senast BBCH 59) respektive Efter blomning (BBCH 69 och senare)
Max antal behandlingar per år	Före blom 4-6 Efter blom 9-11
Behandlingsintervall (dygn)	5-7
Tid mellan sista behandling och skörd (dygn)	21
Dos: kg verksamt ämne/ha vid varje behandling (min-max)	Före blom: max 3 kg/ha Efter blom: max 2,25 kg/ha (beräknat på 3 meters kronhöjd och 1500 l vatten)
Dos: L produkt/ha vid varje behandling (min-max)	Före blom: max 8 l Curatio/ha Efter blom: max 6 l Curatio/ha (beräknat på 3 meters kronhöjd och 1500 l vatten)
Övriga villkor	Personal som använder Curatio ska uppfylla de kunskapskrav som gäller för användning av klass 1-medel. Alternativt ska den som utför bekämpning med produkten handledas av person som uppfyller kraven. Skyddskläder, skyddshandskar, ögonskydd och stövlar samt inandningsskydd ska användas vid tillredning och blandning samt användning. Hjälpredan för fruktodling ska tillämpas.

Den del av ansökan som avslås är

- Användning mot svamp och kvalster i konventionella yrkesmässiga odlingar av äpple och päron.

2 Beskrivning av ärendet

Den 21 februari 2014 inkom ansökan om dispens för nedanstående ändamål.

Sökande	Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) att: Sunita Hallgren 105 33 Stockholm
Ombud	---
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Curatio
Produktens reg nr	---
Verksamma ämnen	Kalciumpolysulfit 380 g/l
Funktion	Fungicid/akaricid/insekticid. Är dock endast godkänd som fungicid enligt upptagsbeslut för det verksamma ämnet.
Sökt användningsområde	Mot svamp och kvalster i yrkesmässiga odlingar av äpple och päron.

Datum
2014-04-01
Er referens
2014/6698

Diariernr
06.1.2a-H14-02900
Aktnr

Sökandens skäl till ansökt dispens	<p>Svavelkalkvätska (kalciumpolysulfit) används mot framför allt skorv men även mot kvalster i äpplen och päron.</p> <p>LRF ansöker om dispens för kalciumpolysulfit med produktnamn Curatio för att bekämpa svamp och kvalster i äpple och päron i ekologisk odling då det föreligger en akut fara som inte kan avvärjas på något annat rimligt sätt enligt förordningens bemärkelse.</p> <p>Dispensansökan avser även konventionell odling av äpple och päron då det är viktigt att kunna välja bekämpningsstrategier som möjliggör ett integrerat växtskydd. Från och med i år ska alla yrkesmässiga odlare tillämpa de allmänna principerna för integrerat växtskydd (IPM) i enlighet med direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel (2009/128/EG). LRF anser att det är viktigt att även konventionella odlare får tillgång till Curatio för att ha möjlighet till ett integrerat växtskydd.</p> <p>Tillgången till enklare substanser som växtskyddsmedel hindras av det EU-regelverk som gjort det väldigt svårt att i nuläget ansöka om registrering på ordinarie sätt. I dagsläget är dispens det enda sättet att få tillgång till de här enkla substanserna odlingssäsongen 2014. Det förefaller helt orimligt att odlare hindras från att börja använda medel med lägre risker p.g.a. att EU sätter upp hinder på vägen. LRF:s huvudlinje är att preparat ska registreras på vanligt sätt, inte genom ett dispensförfarande. I vissa fall är dock möjligheten till dispens otroligt viktig och ibland enda möjligheten att klara odlingen. Att svenska yrkesmässiga odlare hindras från att kunna använda Curatio i sin odling är helt enkelt orimligt.</p> <p>Svavelkalkvätska 30 Be^o (reg. nr 4637) från Nordisk Alkali drogs tillbaka 2011 då tillverkaren inte hade tillräcklig dokumentation. Nordisk Alkali inväntar ett EU-godkännande från Tyskland på svavelkalkvätska från Biofas för Curatio. Nordisk Alkali har fått upplysning om att processen har dragit ut på tiden och beräknas vara färdigt under senare del av 2014. Nordisk Alkali avser därefter att ansöka om ett ömsesidigt erkännande för Sverige därav är behovet av en dispens inför säsongen 2014 stort.</p> <p>Analys av fara/risk</p> <p>Problem med skorv och mjöldagg gör att stora delar av skörden kraftigt reduceras. Ett skorvangrepp på mer 1 cm² på frukten innebär att den inte kan säljas till konsument utan endast som industriråvara. Angrepp ger mycket stora ekonomiska konsekvenser för odlaren. Det finns idag inget växtskyddsmedel som kan användas i ekologisk odling mot skorv. Svavel med produktnamn Kumulus DF är registrerat mot mjöldagg men har viss sidoeffekt på skorv. Svavel har dålig effekt vid låga temperaturer och fungerar endast förebyggande. Svavel är därav inget alternativ mot skorv i äpple och päron. Svavelkalkvätska har en kurativ effekt, vilket gör att den stoppar sporer när de börjar att gro. En sådan kurativ användning av preparat för det goda med sig att bekämpning inte behöver ske förrän det verkligen behövs. Lokal prognos för skorvvarning finns på Jordbruksverkets hemsida och kan användas som en verktyg för att hitta rätt tid för bekämpning.</p> <p>För de konventionella odlarna finns det kemiska alternativ mot skorv men för att kunna tillämpa integrerat växtskydd (IPM) är det viktigt att även de konventionella odlarna har tillgång till svavelkalkvätska.</p> <p>Yrkesmässig fruktodling sker idag på ca 1690 ha, utav detta odlas det 140 ha ekologiskt. Svensk fruktodling av både konventionell och ekologiska produktion har de senaste åren haft en god utveckling vilket skapar goda förutsättningar för en större andel svensk frukt på marknaden om odlingen kan hålla en hög kvalitet.</p>
------------------------------------	--

Kalciumpolysulfid är upptaget på listan över godkända verksamma ämnen enligt Kommissionens genomförandedirektiv 2011/43/EU. Ämnet är godkänt under perioden 1 juni 2011 till 31 maj 2021. Enligt A-villkoret får ämnet endast godkännas för användning som fungicid.

Dispens har tidigare getts för Svavelkalkvätska 30 Be° (reg. nr 4636) för kartgallring av plommon (731-H03-00374) samt för Curatio i ekologisk produktion av äpple och päron (06.1.2a-H13-00992)

Vid handläggningen har kontakt tagits med Henrik Strid, Kiviks Musteri gällande vilka preparat som används i IP-produktion i konventionell odling mot skorv och kvalster:

Vid skorv är användning av Delan WG (ditianon) absolut vanligast, den näst vanligaste är Scala (pyrimetamil), Candid (kresoximmetyl) och Kumulus DF (svavel). Vid användning av Scala diskuteras om resistens kan ha uppkommit. Signum (pyraklostrobin, boskalid) används mest för lagringssjukdomar som kärnhusröta och gråmögel (*Botrytis*) men inte mot skorv. Topas 100 EC (penkonazol) används knappt alls eftersom resistensrisken är stor. Mot kvalster har Nissorun (hexyiazox) och Vertimec (abamectin) använts tidigare år.

KemI har samrått med Livsmedelsverket i fråga om konsumentskydd.

SLV:s bedömning är gjord 2013 för produkten Svavelkalkvätska 30 Be° (reg nr 4637). Någon bedömning av Curatio har dock inte gjord. De båda produkterna innehåller samma verksamma ämne och den enda skillnaden är halten verksamt ämne.

Enligt sökt användning är antal behandlingar, verksamt ämne och tid mellan behandling och skörd densamma för Curatio som för Svavelkalkvätska 30 Be°. Därför är riskbedömningen relevant också för Curatio.

Enligt SLV:s bedömning förväntas användningen av Svavelkalkvätska 30 Be°, det vill säga också för Curatio, enligt svensk GAP inte ge upphov till resthalter som utgör någon risk för konsumenter. Livsmedelsverkets bedömning är att de krav som gäller resthalter i samband med produktgodkännanden enligt förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda. Konsumentriskbedömningen är gjord för användning på 3 meters trädhöjd och grundar sig på motsvarande resthaltsdokumentation.

3 Skäl

Enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009¹ får endast godkända växtskyddsmedel släppas ut på den svenska marknaden och användas. KemI får dock i vissa fall meddela dispens från kravet på godkännande. Av artikel 53 i förordningen följer att en medlemsstat i särskilda fall får tillåta att ett växtskyddsmedel under högst 120 dagar släpps ut på marknaden för begränsad och

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG.

kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av fara som inte kan avvärijas på något annat rimligt sätt.

KemI gör följande bedömning när det gäller **den del av ansökan som bifalles**:

KemI anser att bekämpning av skorv enligt sökt användning i **ekologisk fruktodling** framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avvärijas på något annat rimligt sätt. Jordbruksverkets prognos för skorv 2014 visar redan på hög risk för skorv på ett flertal platser.

Ett skorvangrepp på mer än 1 cm² på frukten innebär att den inte kan säljas till konsument utan endast användas som industriråvara, vilket ger mycket stor ekonomisk konsekvens för odlaren.

De ekologiska odlarna har inga godkända alternativ för att kunna bekämpa skorv i äpple och päron

Mot bakgrund av det skäl som redovisats ovan finner KemI att kraven i artikel 53 i EU-förordningen är uppfyllda och bifaller därför ansökan om dispens för användning av Curatio (kalciumpolysulfit) i ekologisk produktion.

KemI gör följande bedömning när det gäller **den del av ansökan som avslås**:

De konventionella odlarna har tillgång till ett flertal preparat för att bekämpa svampangrepp; Candit (kresoximmetyl), Delan WG (ditianon), Kumulus DF (svavel), Scala (pyrimetanyl), Signum (pyraklostrobin, boskalid) samt Topas 100 EC (penkonazol). För kvalsterbekämpning finns tre kemiska preparat Nissorun (hexyiazox), Danitron 5 SC (fenpyroximat) samt Fibro (paraffinolja CAS nr 8042-47-5) att tillgå. Av ovan nämnda preparat anges Kumulus DF ha för svag effekt och framför allt inte kurativ verkan, Signum fungerar för lagringssvampar och gråmögel och Topas undviks på grund av stor risk för resistens. 2013 var sista användningsåret för Svavelkalkvätska 30 Be^o men trots detta finns godkända preparat att tillgå i den konventionella odlingen varför någon fara eller omedelbar nödsituation inte kan anses föreligga för konventionell odling.

I konventionell odling används kemiska växtskyddsmedel. I den konventionella odlingen finns därmed andra sätt att avvärija faran avseende de i denna ansökan utpekade grödorna. KemI finner därför att sökanden avseende den konventionella odlingen inte visat att det föreligger en fara som inte kan avvisas på annat rimligt sätt. Ansökan ska i därför i denna del avslås.

Mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan finner KemI att kraven i artikel 53 i EU-förordningen **inte** är uppfyllda och avslår därför ansökan om dispens för användning av Curatio i konventionell odling.

4 Upplysningar

KemI upplyser om att dispens enligt artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 i normalfallet bara beviljas en gång. Det är därför viktigt att sökanden utformar en strategi för att få produkten godkänd inför kommande odlingssäsonger eller ta fram andra bekämpningsmetoder. För de fall att en produkt är godkänd i ett annat EU-

land finns det möjligheter enligt EU-förordningen för t.ex. jordbruksorganisationer att söka om produktgodkännande för produkten genom ömsesidigt erkännande av det EU-landets beslut om produktgodkännande.

5 Hur man överklagar

Detta beslut får överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till Mark- och miljödomstolen ska i så fall ha kommit till KemI inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

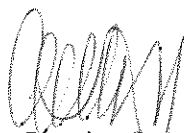
På Kemikalieinspektionens vägnar

Margareta Persson
Beslutande

Lena Hansson
Föredragande

Catarina Svärd
Jurist

Kopia till:

- Jordbruksverket
551 82 Jönköping
- Livsmedelsverket
Box 622
751 26 Uppsala
- Nordisk Alkali AB